

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
KOMISJA FILOLOGICZNA

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek
tom 25

Elżbieta Winiecka
Wpływologia.
Międzywojenne dyskusje
wokół *Pana Tadeusza* i futuryzmu
jako elementy sporu o wpływy,
zależności i plagiaty

Poznań 2023

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN
Jakub Kępiński

Recenzent
prof. dr hab. Andrzej Skrendo

Redakcja językowa i korekta
Elżbieta Turzyńska

Projekt okładki
Elżbieta Kidacka

Łamanie
Marlena Roszkiewicz

Publikacja finansowana
w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2017–2021, nr projektu 11H 16 0131 84

© Copyright by Sylwia Panek, Elżbieta Winiecka, Poznań 2023

© Copyright for this edition by Poznańskie Towarzystwo
Przyjaciół Nauk, Poznań 2023

ISBN 978-83-7654-532-5

ISSN 2081-5999

Spis treści

ROZPRAWA WSTĘPNA

Perspektywy refleksji nad relacjami międzytekstowymi w literaturze polskiej w pierwszych dziesięcioleciach XX wieku	13
Akademickie początki dyskusji o wpływach	13
Spór o metodę	18
Spór o wartości – polemika na łamach prasy	30
Kwestia „kultury intelektualnej narodu”	51
Szczerość i blaga – estetyczne i etyczne skutki naśladownictwa	67

TEKSTY ŹRÓDŁOWE. ANTOLOGIA

Wykaz tekstów źródłowych	83
Nota edytorska	87
Wilhelm Feldman Pomniejszych olbrzymów. Szkice literacko- -polemiczne	95
Stanisław Windakiewicz Prolegomena do <i>Pana Tadeusza</i>	113
Andrzej Niemojewski Metoda analityczna Windakiewicza	119
W.[ładysław] Jabłonowski [rec.] St. Windakiewicz, <i>Prolegomena do „Pana Tadeusza”</i> , Kraków 1918 r. Nakładem Księgarni G. Gebethnera i S-ki. Str. 226	129

Adam Grzymała-Siedlecki	
Nowa książka o <i>Panu Tadeuszu</i>	135
Konstanty Wojciechowski	
<i>Pan Tadeusz</i> Mickiewicza a romans Waltera Scotta	143
Wacław Borowy	
O wpływach i zależności w literaturze	151
Adam Grzymała-Siedlecki	
Mania ścisłości	159
Adam Grzymała-Siedlecki	
Wpływologia	167
Adam Grzymała-Siedlecki	
Jeszcze o wpływologii	175
Wacław Borowy	
Haszysz nieścisłości	181
Wacław Borowy	
Odpowiedź na pytanie	189
Wacław Borowy	
Na temat „wpływologii”	203
Wacław Borowy	
Ostatnie słowo	209
Wacław Borowy	
O wpływach i zależnościach w literaturze	215
Marceli Duchauski-Błaga [Stanisław Ignacy Witkiewicz, Tadeusz Langier, Tymon Niesiołowski]	
Papierak lakmusowy. Najnowsza artystyczna nowalia. !!Piurblagizm!! Teoria czystej blagi. Najlepsze utwory piurblagistów	255
Karol Irzykowski	
Plagiatowy charakter przełomów literackich w Polsce ..	265
Bruno Jasieński	
Kieszonka od kamizelki źródłem plagiatu. Rewelacyjne odkrycia p. Irzykowskiego	277
Karol Irzykowski	
Kultura murzyńska w Polsce	281
Anatol Stern	
Emeryt merytoryzmu. Z powodu ostatniego artykułu Irzykowskiego pt. <i>Plagiatowy charakter przełomów literackich w Polsce</i> , czyli jeszcze o wiatrologii	287

Spis treści

Karol Irzykowski	
Futurystyczny tapir (Przyczynek do sprawy zwyczajów literackich i do sprawy plagiatu)	299
Stanisław Ignacy Witkiewicz	
O skutkach działalności naszych futurystów	329
Stefan Żeromski	
Snobizm i postęp	339
Bibliografia	359
Indeks osób	365